

ప్రజాపక్షం పరిపూర్ణం

అనందరావు జాగ్రత్త పరుడు.

కార్యక్రమాన్ని విర్ణయించుకోవడంలో ఎంత జాగ్రత్తగా వుంటాడో, దాన్ని పాటించడంలో అతడు మరింత మెలకువగా వుంటాడు. అందుకు నిదర్శనం అతడు టంబనుగా గడియారంలో పదకొండు గంటలు కొచ్చినరీతి స్టేషనులో వుండడమే!

వన్నెండు గంటలకు వచ్చే రైలుకోసం పదకొండుకే స్టేషను కెందుకు వెళ్ళాలి అని ఎవరైనా ప్రశ్నిస్తారేమోనని అనందరావు ఆ ప్రశ్నకు సమాధానం ముందుగానే ఆలోచించుకున్నాడు. 'వానరావడం, ప్రాణం పోవడం ఎలా మానవుడి అధీనంలో లేవో, రైళ్ళ రాక పోకలు గూడా అలా మానవుడి విరయాలకు కట్టుబడి వుండవు. ఒక్కొక్కప్పుడు ఒక్కొక్కరైలు రెండు మూడు గంటలు ఆలస్యంగా గూడా వస్తుంది. అలాంటప్పుడు ఒకరైలు, ఒక రోజున ఒక గంట ముందుగా రాదని మాత్రం పూచీ ఏమిటి?'

స్టేషనులో ఆడుగు పెట్టి పెట్టక మునుపే అనందరావు చేయి జేబులోకి పోయింది. వెంటనే భర్తీగా వున్న పర్సుపైకి వచ్చింది. అతడు బుకింగ్ రూము కిటికీ దగ్గర నిలబడి, ఒక అయిదు రూపాయల నోటు లోపలికి చాపి 'నెల్లూరు, ఒక టికెట్ సార్.' అన్నాడు.

నెల్లూరికి టికెట్టు ఇవ్వమని అడగడంలో అనందరావు కనబరిచిన విషయాన్ని అవగతం చేసుకుని, అతనికా టికెట్టును ప్రసాదించవలసిన బుకింగ్ కర్లర్లు తారకరావు అప్పుడు తన స్వాధీనంలో లేడు. కుర్చీలో కూర్చుని, టేబిల్ పైకి కాళ్ళు చావుకుని, చేతుల్లో దినపత్రికవుంచుకుని అతడు రాజకీయ వార్తల్లో మునిగి పోయి వున్నాడు.

అనందరావుకు దిన పత్రికలంటే బొత్తిగా సరిపడదు. అదేసరిగా వాటిని చదువుకుంటూ

వాచునే వాళ్ళని చూస్తే అతనికి తగని చిరాకు. అసీ తన ఆగ్రహాన్ని ఎక్కడ చూపించవచ్చునో, ఎక్కడ చూపించరాదో బాగా తెలిసిన అనందరావు, మళ్ళీ వీలయినంత వినయం వానే టికెట్టుకోసం ఆర్థించాడు. అయితే, తడోసారి బిగ్గరగా "టిక్కెట్టుసార్ టికెట్టు, నెల్లూరికి!" అంటూ ఆరిచిన మాట మాత్రం వస్తవంటి!

తారకరావు చేతుల్లో నుంచీ పేసరు క్రిందికి జారిపోయింది. అతడు అనందరావు వైపు చూశాడు. కానీ అవేం చూపులు! తన ధ్యాన నిష్ఠను భగ్నంచేసిన మేనకను విశ్వామిత్రుడలా చూపి వుంటాడు!

తనపైకి ప్రసరిస్తున్న తారకరావు కోప నిక్షణాలకు కారణమేమిటో తెలుసుకునేందుకు అనందరావు ప్రయత్నించలేదు. అతడు తన సూమారు దోరణిలోనే "టిక్కెట్టు సార్, నెల్లూరికి" అన్నాడు. డబ్బిచ్చి టికెట్టు తీసుకోవడం ప్రయాణికుడి హక్కునీ, మారు మాటాడకుండా తాన్ని యివ్వడం బుకింగ్ కర్లర్లు బాధ్యతనీ అనందరావు అభిప్రాయం!

అయితే బుకింగ్ కర్లర్ తారకరావు బాధ్యతను గుర్తించి, అందుకు తగ్గట్టుగా ప్రవర్తించే మంచి ఉద్యోగి"లా కనిపించలేదు అనందరావుకు!

"టిక్కెట్టు యిప్పుడు యివ్వబడవు" అని ముక్తసరిగా ప్రకటన జారీచేసి, తారకరావు పళ్ళి పేసరు చేతికి తీసుకున్నాడు.

"ఏం? ఏందుకివ్వబడదు?" అని గద్దించాడు అనందరావు. తనకేవే! అసమానం జరిగి రోయినట్టు భావించుకుని, అయితే అనందరావు అంతసేపు వేచివున్న యీ ప్రశ్నకు తారకరావు దగ్గరినుంచి సమాధానం రాలేదు.

అనందరావుకు కోపం సాధారణంగా రాదు కానీ వస్తే మాత్రం చొక్కా చేతులు పైకి చుడిచి, ఎదుటి వాడితో కుస్తీకి తలపడడం

అతనికి పుట్టుకతో వచ్చిన గుణం! అయినా కుస్తీ పట్టడానికి అభ్యంతరంగా తనకూ. తారక రావుకూ మధ్య ఒక రాతి గోడ అడ్డంగా వుండడంవల్ల అతడు కాస్త తమాయించుకుని "ఇక్కడతమురు చేయవలసిన ఉద్యోగం పేసరు చదువుకోవడం కాదని నా అభిప్రాయం. అయితే మీ ఉద్యోగం పట్ల మీ ఉద్దేశమేమిటో నాకు తెలియదు. ఇక్కడ 'రైళ్లు బయలుదేరడానికి రెండుగంటలు ముందు నుంచి టికెట్టు ఇవ్వబడును' అని బోర్డు వ్రేలాడుతోంది. ఇది మరి అంతచిన్న బోర్డు కూడా కాదు, కళ్ళకు కనబడక పోవడానికి!....మరి....మరి..." అంటూ ఆర్టోక్టిలో ఆగిపోయాడు.

"అక్కడ ఆ బోర్డు వ్రేలాడుతునే వుంటుంది. ఇక్కడ మేము మా ఇష్టం వచ్చినప్పుడీ టికెట్టు యిస్తూ వుంటాము" అన్నాడు తారకరావు - పేసరు చూచుకుంటూనే!

అనందరావు తోక త్రొక్కిన త్రాచులా మండిపడుతూ, కంప్లెయింట్స్ వున్నకొసం స్టేషన్ మాస్టర్ గది దగ్గరకు పరుగెత్తి, ఆ గది తలుపులు మూయబడి వుండడం చూచి బిక్కమొగం వేసుకుని కాలుగాలిన పిల్లలా వెయిటింగ్ రూంలో తచ్చాడ సాగాడు.

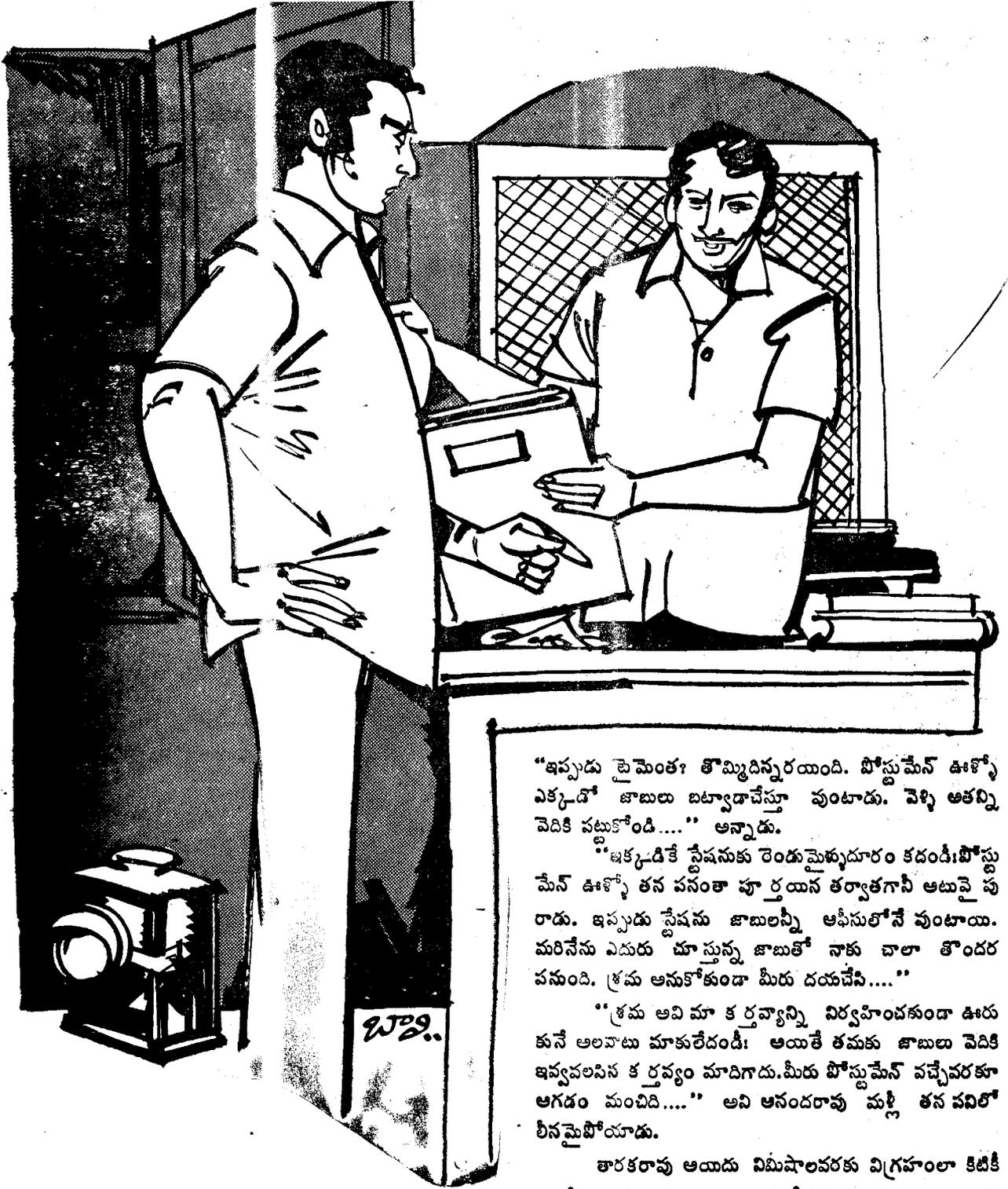
తరువాత ఆరగంటకు రైలు అవుటయినందుకు గుర్తుగా గంటమోగింది. ప్రయాణీకులు ఒక్కొక్కరుగా టికెట్టు తీసుకోసాగారు. అనందరావు, మళ్ళీ బుకింగ్ రూము కిటికీ దగ్గర నిలబడి తారకరావు ముఖాన్ని చూడానికి మనస్ఫూరించక డబ్బిచ్చి ఒక పెద్ద మనిషిచేత టికెట్టు తెప్పించుకున్నాడు.

* * *

ఐదు రోజుల తరువాత సంగతి.

అనందరావు అనాటి ఉదయమే ఆ త్రగారి పూరినుంచీ తిరిగి వచ్చి ఆఫీసులో కూచుని ఏవో ఆకొంట్లు చూచుకుంటూ వుండగా కిటికీ దగ్గర నుంచీ ఎవరో పిలిచారు. స్టాఫులకోసం ఎవరో వచ్చి వుంటారనుకుంటూ అనందరావు తలెత్తి చూచాడు. అక్కడ టికెట్టు ఇవ్వకుండా రైలు ప్రయాణికుల్ని ఏడిపించే తారకరావు నిలబడి వున్నాడు!

గడచిన నాలుగైదు రోజులనుంచీ, అధికారమే గమక తన చేతిలో వుంటే తారక రావుకు ఏయేజీషలు విధించవచ్చునో ఆలోచించు

“ఇప్పుడు తైమెంట్ తొమ్మిదిన్నరయింది. పోస్టుమేన్ ఊళ్ళో ఎక్కడో జాబులు బట్టాడచేస్తూ వుంటాడు. వెళ్ళి అతన్ని వెదికి వట్టుకోండి....” అన్నాడు.

“ఇక్కడికే స్టేషనుకు రెండుమైళ్ళుదూరం కదండీ! పోస్టు మేన్ ఊళ్ళో తన వనంతా పూర్తయిన తర్వాతగానీ అటువైపు రాడు. ఇప్పుడు స్టేషను జాబులన్నీ ఆఫీసులోనే వుంటాయి. మరినేను ఎదురు చూస్తున్న జాబుతో నాకు చాలా తొందర వనుంది. శ్రమ అనుకోకుండా మీరు దయచేసి....”

“శ్రమ అవి మా కర్తవ్యాన్ని నిర్వహించకుండా ఊరు కునే అలవాటు మాకులేదండీ! అయితే తమకు జాబులు వెదికి ఇవ్వవలసిన కర్తవ్యం మాదిగాదు. మీరు పోస్టుమేన్ వచ్చేవరకూ అగడం మంచిది....” అని అనందరావు మళ్ళీ తన పనిలో లీనమైపోయాడు.

తారకరావు అయిదు నిమిషాలవరకు విగ్రహంలా కిటికీ దగ్గరే నిలబడివుండి, యికలాభంలేదనుకుని మెల్లగా అక్కడి నుండి వెళ్ళిపోయాడు.

“టిట్ ఫర్ టాట్! వలెన కాస్త చేశాణ్ణి” అని సంతుప్తి చెందాడు అనందరావు.

* * *
పదిరోజుల తర్వాత ఒకనాడు అనందరావుకు రైల్వే

కుప్ప అనందరావు ఈసారి ఉడికించేందుకు తన దనుకుంటూ “ఎవ రక్కడ? ఏం కావాలి?” అని దీమాగా ప్రశ్నించాడు.

“అఱ, ఏంలేదు సార్! నాకో జాబు వచ్చివుండాలి గుంటూరు నుండి! కొంచెం దయచేసి దాన్ని...” అంటూ నసిగాడు తారక రావు.

“గుంటూరు నుండి జాబా! అంటూ అనందరావు పైకిలేచి

స్టేషనుకు వెళ్ళి రావలసిన పని తగిలింది. సాయంకాలం నాలుగున్నర గంటల బండికి నెల్లూరునుంచి శ్రీమతిగారు రాజోతున్నదన్న కుభవార్త అతనికా రోజు ఉదయమే అందింది. వార్త అందినప్పటినుంచి వాయువీధుల్లో నందరింప సాగిన ఆనందరావుకు స్టేషనులో అడుగు పెట్టేంతవరకు తారకరావు జుప్టికే రాలేదు.

స్వతహాగా ఆనందరావుది కలహా స్వభావం గాదు. మంచికో చెడ్డకో ప్రారంభమైన వైమనస్యం అంతటితో ఆగిపోతే బాగుండు ననుకున్నాడతడు. అయితే పూర్వవైరం మరింత ఉద్బృతం అయినట్లు తారకరావు ఆనందరావు పైన తీక్షణ వీక్షణాలు ప్రసరింపసాగాడు.

ఎందుకైనా మంచిదని ఆనందరావు ఒక ప్లాట్ ఫారం టికెట్లు కొనుక్కుని బ్రిడ్జి దగ్గరకు వెళ్ళి రైలుకోసం ఎదురు తెన్నులుచూడ సాగాడు. నాలుగున్నరకు సరిగ్గా రైలు వచ్చి స్టేషనులో ఆగింది. పెటెలోనుంచి దరహాస పదనంతో వాసంతి ప్లాట్ ఫారంపైన కాలు పెట్టింది. ఆమెగారు తనవెంట చెప్పుకున్న లగజీనంతా జాగ్రత్తగా క్రిందికిదింపి, ఆనందరావు "టికెట్లు ఎక్కడుంచుకున్నావు వాసంతి?" అని భార్యను పలకరించుకున్నాడు.

'టికెట్లు' అన్నమాట చెవిని బడగానే వాసంతి ముఖంలో వెలుగు కాస్తా మాయమై పోయింది. ఆమె చేతవున్న పుస్తకాన్ని విదిలించి చూచుకుంది. తొందరగా పెటె తెరిచి పీఠం మడతలన్నీ గాలించింది. దెదర్ బ్యాగు తెరిచి అందులోని పుస్తకాలన్నింటిని ప్లాట్ ఫారంపైన కుమ్మరించింది. కానీ టికెట్లు మాత్రం ఎక్కడా కనిపించలేదు!

టికెట్లు కోసం వాసంతి అన్వేషణ కొనసాగుతూ వుండగానే "టికెట్, టికెట్" అంటూ తారకరావు అక్కడికి వచ్చేశాడు.

ఆనందరావు అధోముఖుడై "టికెట్లు లేదు. ఎక్కడో జారిపోయింది" అన్నాడు.

"జారిపోయిందని మాకు నమ్మకం ఏమిటి? మీరు టికెట్లు లేకనే ప్రయాణించేసివుండొచ్చు" అన్నాడు తారకరావు.

"ఇంతకూ మీరనేదేమిటి?" అన్నాడు ఆనందరావు. శిక్షను ధైర్యంగా ఎదుర్కోడానికి సంసిద్ధుడైన నేరస్తుడిలా.

ఇన్ స్పెక్టర్ జావర్లా సీరియస్ గా ముఖం పెట్టి "పెనాల్టీ చెల్లించాలి. ఎక్కడినుంచి వస్తున్నావు?" అని ప్రశ్నిస్తూ తారకరావు

రసీదు పుస్తకం చేతికి తీసుకున్నాడు.

"నెల్లూరినుంచి" అంటూ ఆనందరావు జేబులో చేయివేశాడు.

తారకరావు కాగితం పైన ఏదో లెక్కపేపే "ఇరవై యేడు రూపాయలా యాభై అయిదు పై నలు" అన్నాడు.

ఆనందరావు ముఖం వెలవెలపోయింది. అతడి జేబులో అంతడబ్బు లేదు. అయినా అతడు తారకరావును బ్రతిమాలు కోవాలనుకో లేదు.

"నువ్విక్కడే ఆ వరండాలో కూచో వాసంతి! నే నిప్పడే వస్తాను ఊళ్లొకి వెళ్ళి" అని భార్యతో చెప్పి, అతడు తారకరావంటూ ఒక వ్యక్తి అక్కడున్న విషయాన్ని మరిచి పోయినట్లు తిన్నగా ఊళ్లొకి దారితీశాడు.

ఆనందరావు స్టేషనుకు తిరిగి వచ్చేసరికి గంట అయిదున్నర దాటింది. అతడు సరాసరి యికింగురూములోకి వెళ్ళి డబ్బును కేబిలు పైన కుప్పబోసి "రసీదు యివ్వండి" అన్నాడు.

"మన్నించాలి ఆనందరావుగారూ మీకు శ్రమ కలిగించినందుకు! మీరు వెళ్ళిపోయిన కర్నాట టికెట్లు దొరికింది" అన్నాడు తారకరావు నింపాడిగా!

ఆనందరావు డబ్బు చేతికి తీసుకుని వెను రిగి వెళ్ళిపోబోతుండగా తారకరావే ప్రారంభించాడు. "ఆనందరావుగారూ! ఇప్పటికే ఊళ్లొకి స్టేషనుకు తిరిగి అలిసిపోయారు. ఈ ప్రాతికీ మీరు మా ఇంట్లో ఆతిథ్యం పుచ్చుకో వాడదూ, దయచేసి!"

ఆనందరావుకు ఒళ్లు చలాలమంది. అతడు ఫేంక్స్. మీ ఆహ్వానాన్ని నిరాకరించవలసి చ్చినందుకు చింతిస్తున్నాను. వెలవు, అంటూ యిటికి వచ్చి వాసంతికోసం ప్లాట్ ఫారం తా కలయజూశాడు. ఒకటి రెండుసార్లు వివరించుచే ఆ చివరకు తిరిగాడు. వెయింకు రూములో కూడా చూచాడు. వాసంతి డీ! ఏమైపోయింది?

ఇంతలో తారకరావు బుకింగు రూమునుంచి యిటికి వచ్చి "ఆనందరావుగారూ! మీ ఆవిడ కోసం వెదుకుతున్నట్లున్నారు. అగో, ఆమెది యింట్లోకి వెళ్ళడం మాత్రం చూచాను. వెళ్ళి కనుక్కోండి" అన్నాడు.

ఆనందరావు మళ్ళీ ఒక 'ఫేంక్స్' ను తారకరావు ముఖాన విసిరికొట్టి, రైల్వే

క్వార్టర్స్ లో అతడు చూపించిన యింటిముందరికి వెళ్ళి నిలబడ్డాడు. ఇంట్లో నుంచే నవ్వులు మాటలు, చప్పట్లు జోరుగా వినిపిస్తున్నాయి. 'గొప్ప రాచకార్యమే వెలిగిస్తున్నావులే' అని మనసు లోతుల్లో రుసరుసలాడిపోతూ ఆనందరావు 'వాసంతి! వాసంతి!' అని భార్యను పిలిచాడు.

"అక్కడే నిలబడి పోయారెండుకూ! లోపలికిరండి" అంటూ వాసంతి బయటికి వచ్చి "మీరు దీపైరుగరు గదండీ! ఇదే మా సత్యవతి" అంటూ తననేస్తాన్ని ఆనందరావుకు పరిచయం చేసింది.

ఆనందరావు వసారాలోవున్న కుర్చీలో కూలబడుతూ "మీ వారిక్కడ ఏ చీస్తున్నారండీ?" అన్నాడు.

"మీకు తెలియదేమండీ! మావారిక్కడ బుకింగు క్లర్కుగా వుంటున్నారు" అంది సత్యవతి.

'హతోస్మి, హతోస్మి!' అనుకున్నాడు ఆనందరావు.

"ఈ రాత్రి కిక్కడే వుండిపోవాలని బలవంతం చేస్తోందండీ సత్యవతి" అని, ఆనందరావు అభిప్రాయం కోసం ఎదురుచూడకుండా "లేకలేక మూడేళ్ళకు కలుసుకున్నాం. మనకు దానిచేతుల మీదుగా విందు పెట్టాలని వుండటండీ" అంది వాసంతి.

ఈసారి ఆతిథ్యాన్ని నిరాకరించే సాహసం ఎంత ప్రయత్నించినా ఆనందరావుకు లేక పోయింది.

ఆ రాత్రిపూట రైల్వే క్వార్టర్సులో పోస్టల్ క్లర్కు ఆనందరావు, రైల్వేబుకింగు క్లర్కు తారకరావు ప్రక్కన కూర్చుని విస్తరిలోని పిండివంటల్ని మాయంచేస్తూ సత్యవతిమ్మ చేతి పాకాన్ని నలపాకమనీ, భీమపాకమనీ మనస్ఫూర్తిగా మెచ్చుకున్నాడు.

